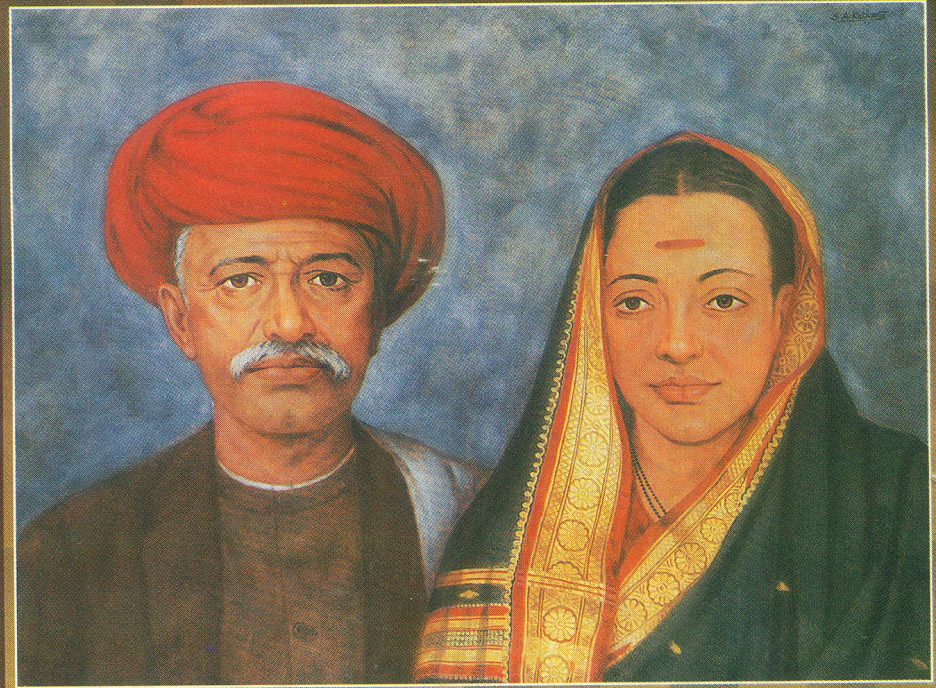

महात्मा फुले साहित्य आणि चळवळ

संपादक: हरी नरके

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महात्मा फुले आणि राजर्षी शाहू चरित्र साधने
प्रकाशन समिती, महाराष्ट्र शासन

सत्यमेव जयते

महात्मा फुले : साहित्य आणि चळवळ

संपादक

प्रा. हरी नरके

'कुसुमाग्रजनगरी'

NET भुजबळ कॉलेज शिटी

आडगांव, नाशिक

जा. छगन भुजबळ
स्वागताध्यक्ष

महात्मा जोतीराव फुले चरित्र साधने प्रकाशन समिती, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

पहिला मजला, ठाकरसी हाऊस, जे. एन. हेरेडिया मार्ग, बॅलॉर्ड इस्टेट, मुंबई ४०० ००१.

phulesamiti02@gmail.com

(चार)

Mahatma Phule : Sahitya ani Chalval (Mahatma Phule : Literature and Movement)
Marathi Book, Edited by Prof. Hari Narke, for Mahatma Phule Source Material
Publication Committee, Government of Maharashtra, Mumbai-400 001.
phulesamiti02@gmail.com

प्रथमावृत्ती : २००६

आठवी आवृत्ती : २०१८

(पृष्ठे ३४ + ४६६)

© प्रकाशक :

महात्मा जोतीराव फुले चरित्र साधने प्रकाशन समिती,

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

पहिला मजला, ठाकरसी हाऊस, जे. एन. हेरेडिया मार्ग, बॅलॉर्ड इस्टेट, मुंबई ४०० ००१.

phulesamiti02@gmail.com

मुखपृष्ठ :

प्रा. हरी नरके

मुद्रणस्थळ :

शासकीय फोटोझिंको मुद्रणालय, पुणे - ४११ ००१.

किंमत : १२५/- रुपये

रुपये एकशे पंचवीस फक्त

अनुक्रमणिका

□ मा. मुख्यमंत्री यांचा शुभेच्छा संदेश	.. श्री. देवेंद्र फडणवीस	.. सात
□ आठव्या आवृत्तीच्या निमित्ताने	.. प्रा. हरी नरके	.. अकरा
□ महात्मा फुले यांची भूमिप्रिय स्वातंत्र्यनिष्ठा	.. प्रा. भालचंद्र नेमाडे	.. एकवीस
(१) महात्मा फुले : जडणघडण	.. गं. बा. सरदार	.. ०१
(२) शिक्षणतज्ज्ञ महात्मा फुले	.. धनंजय कीर	.. ४३
(३) शिवस्मारकाचा आद्य शिल्पकार	.. माधवराव बागल	.. ७५
(४) दुसरा मुजरा	.. विठ्ठलराव घाटे	.. ८५
(५) महात्मा जोतीराव फुले : एक मूल्यमापन	.. ज. रा. शिंदे	.. १०१
(६) फुलेवादाचे पुनरुत्थान	.. शरद पाटील	.. १२७
(७) महात्म्याचा आकृतिबंध	.. रा. ग. जाधव	.. १३९
(८) सामाजिक क्रांतीचे प्रणेते	.. रावसाहेब कसबे	.. १४७
(९) अस्पृश्यता निर्मूलन विचार	.. गंगाधर पानतावणे	.. १६९
(१०) महात्मा फुले : धर्मविषयक चिंतन	.. या. वा. वडसकर	.. १८१
(११) सत्यशोधक समाज	.. कृ. गो. सूर्यवंशी	.. १९७
(१२) सामाजिक क्रांतिवाद	.. जनार्दन वाघमारे	.. २१५
(१३) महात्मा जोतीरावांची झेप	.. बाबा आढाव	.. २३७
(१४) नामस्मरणाचा रोग	.. पु. ल. देशपांडे	.. २५३
(१५) आधुनिक मराठी साहित्याचे आद्य जनक	.. आनंद यादव	.. २६३
(१६) महात्मा फुल्यांची भाषाशैली	.. स. गं. मालशे	.. २७३
(१७) मराठी गद्यशैलीला जोतीरावांचे योगदान	.. भा. ल. भोळे	.. २९१
(१८) महात्मा फुल्यांचे संस्कृत संदर्भ	.. आ. ह. साळुंखे	.. ३११
(१९) आद्यकवी महात्मा फुले	.. भालचंद्र फडके	.. ३२७
(२०) शिवशाहीर महात्मा फुले	.. जयसिंगराव पवार	.. ३३९
(२१) गुलामगिरी—सार्वजनिक स्वरूपविचार	.. बापूजी संकपाळ	.. ३५५
(२२) शेतकऱ्यांचा असूड	.. नागनाथ कोतापल्ले	.. ३६९
(२३) ज्ञानज्योती सावित्रीबाई : एक दर्शन	.. रा. ना. चव्हाण	.. ३९५
(२४) क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले	.. मा. गो. माळी	.. ४१७
(२५) सावित्रीबाईंची काव्यसंपदा	.. कृ. पं. देशपांडे	.. ४३१
(२६) ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले	.. हरी नरके	.. ४४९

आमची प्रकाशने

मराठी---

- महात्मा फुले गौरव ग्रंथ, संपादक-हरी नरके
- महात्मा फुले शोधाच्या नव्या वाटा, संपादक-हरी नरके
- आम्ही पाहिलेले महात्मा फुले, संपादक-हरी नरके (आवृत्ती संपली)
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर लेखन आणि भाषणे-खंड १८ ते २०
- मूकनायक आणि बहिष्कृत भारत (आवृत्ती संपली)

हिंदी---

- महात्मा फुले साहित्य और विचार, संपादक-हरी नरके
- युगपुरुष महात्मा फुले लेखक-मुरलीधर जगताप
- महात्मा फुले समस्त साहित्य-१-गुलामी
- महात्मा फुले समस्त साहित्य-२-सार्वजनिक सत्यधर्म पुस्तक
- महात्मा फुले समस्त साहित्य-३-किसान का कोड़ा
- महात्मा फुले समस्त साहित्य-४-तृतीय रत्न

इंग्रजी---

- कलेक्टेड वर्क्स ऑफ महात्मा फुले-१-स्लेव्हरी
- कलेक्टेड वर्क्स ऑफ महात्मा फुले-२-सिलेक्शन्स
- कलेक्टेड वर्क्स ऑफ महात्मा फुले-३-कल्टीव्हेटर्स व्हीपकार्ड
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रायटिंग्ज अँड स्पीचेस, १ ते १७
- सोर्स मटेरिअल ऑन डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अँड दि मुव्हमेंट ऑफ दि अनटचेबल्स (आवृत्ती संपली)